

TEKST MARIEKE POOL » FOTO('S) INDU-ZERO

WELKE ROL *speelt* het installatievak *in de* ENERGIE- TRANSITIE?

**WE SPREKEN
ULLA-BRITT
KRÄMER.
PROJECTLEIDER
NIEUWE
ENERGIE BIJ
PROVINCIE
OVERIJSEL**

We zijn er inmiddels allemaal van doordrongen: de energietransitie is pure noodzaak. En in deze transitie doet ook de installatiebranche volop mee. Dat is tijdens project INDU-ZERO, een Europees project waarin industrialisatie een sleutelrol speelt in de verduurzamingen van woningen, volop bevestigd. We spreken Ulla-Britt Krämer, Projectleider nieuwe energie bij Provincie Overijssel, over INDU-ZERO en de rol van de installateur in de verduurzaming van woningen in het algemeen.

22 MILJOEN NOORD-EUROPESE WONINGEN SNEL RENOVEREN TOT ENERGIENEUTRALE WONINGEN? VOLGENS INDU-ZERO KAN HET

‘INDU-ZERO is een samenwerkingsverband tussen veertien partners uit zes landen in de North Sea Region. Wij hebben met elkaar een blauwdruk voor een smart factory ontwikkeld. In deze blauwdruk besteden we aandacht aan het gehele renovatieproces: van inmeten tot logistiek en het werk op de bouwplaats zelf. De toekomstige smart factory is in staat 15.000 nul-op-de-meter renovatiepakketten voor woningen te produceren tegen de helft van de huidige prijs van dergelijke pakketten.’

ER KAN AL VEEL, MAAR HET MOET NÓG BETER KUNNEN

‘Het ontwerp van de smart factory is uniek, ik durf het een gamechanger te noemen, maar er is werk aan de winkel. In de eerste plaats moet de financiering voor deze fabrieken -die tweehonderd miljoen per stuk kosten- gerealiseerd worden. En daar is vraagbundeling voor nodig. We roepen gemeenten en corporaties op de koppen bij elkaar te steken, want de markt redt dat niet alleen. Het is wel goed om te noemen dat die investering dubbel en dwars wordt terugverdiend, zeker nu de energieprijzen blijven stijgen.’

Ook andere partijen uit de keten worden uitgedaagd om mee te denken. ‘Er kan al heel veel. Dat is terug te zien in onze drie gerenoveerde showcasewoningen in Enschede. Deze woningen moeten in toekomst binnen drie dagen van top tot teen gerenoveerd en energieneutraal gemaakt worden. Dat is een immense opgave waar we voor staan. En daar hebben we ook de installatiebranche bij nodig.’

‘Het geheim zit in het bundelen van kennis.’

WELKE ROL SPELEN INSTALLATEURS IN DE ENERGIETRANSITIE?

‘Het geheim zit in het bundelen van kennis. Wij hebben met veertien partijen uit zes landen de koppen bij elkaar gestoken om deze opgave -die de hele wereld aangaat- aan te gaan. Daarnaast hebben ook nog zeventien industrieën van buiten het project mee ontwikkeld. Omdat we de renovatie in drie dagen willen realiseren, moet er een perfecte afstemming zijn tussen toeleveranciers, bouwers en installateurs. Zodat er op de juiste plek een gat in het dak wordt gemaakt voor het in het huis hijsen van installaties. Of liever nog: zodat er nóg meer wordt geprefabriceerd en installaties dus al zoveel mogelijk zijn verwerkt in bouwonderdelen als de gevel of het dak. In onze showcasewoningen vertellen we daar ook over. Een renovatie gaat alleen snel wanneer niet iedere discipline het hele huis door hoeft. Daarom hebben wij er in de woningen voor gekozen om de installaties in één ruimte te verwerken. De sleutel zit absoluut in het vooraf met elkaar afstemmen.’

BIJDRAGE VAN BEWONERS

Ulla-Britt geeft aan dat ook bewonerscommunicatie belangrijk is. Niet alleen vooraf zodat bewoners weten wat er wanneer gaat gebeuren, maar ook achteraf zodat bewoners

het comfort positief kunnen beïnvloeden met hun gedrag. ‘Ben je gewend om drie keer het bad achter elkaar vol te laten lopen, omdat alle gezinsleden graag genieten van een wellnessmoment, dan kom je met een waterpomp bedrogen uit. Nieuwe installaties vragen om een andere inzet dan conventionele apparatuur. Deze informatie naar de bewoners toe is een tweede belangrijke sleutel. Bewoners spelen met hun gedrag een cruciale rol in de energietransitie.’

WAT KUNNEN WE LEREN VAN DE SHOWCASEWONINGEN?

‘Hoewel alle drie de woningen anders worden ingezet (woning één is een demonstratiewoning, woning twee wordt maar liefst door acht personen bewoond, de negende is op komst, en woning drie is het thuis van drie personen, red.) gaan we over enkele maanden lering trekken uit de ingrepen. De woningen zijn uitgerust met diverse NOM-maatregelen, ze hebben dan ook allemaal een apart type warmtepomp. Dit zijn uiteraard types die grootschalig kunnen worden toegepast. Door monitoring brengen we de verschillen in performance en de voor- en nadelen in kaart. Daarover publiceren we in de loop van volgend jaar op onze website.’

STAP NU IN!

‘Dit is hét moment om in te stappen. Installateurs die nu aanhaken en zich vastbijten in de uitdagingen van de energietransitie, zijn straks voorloper en verwerven de positie van expert. Kijk, industrialisatie houdt je echt niet tegen, die komt er gewoon. Nu meebewegen, geeft meer mogelijkheden voor business op lange termijn.’ Ulla-Britt roept installateurs ook op mee te denken over de vereenvoudiging van het werk. ‘Wanneer we in de fabriek inzetten op plug&play, wordt het op de bouwplaats vele malen sneller en duurzamer. Bijkomend voordeel voor installateurs is dat het werk er gemakkelijker op wordt. Dat is gezien de tekorten op de arbeidsmarkt een prettig gegeven. Het plug&play werk kan straks zelfs door laag personeel worden gedaan, zodat de slimme koppen ruimte overhouden om andere uitdagingen aan te gaan.’

AANDACHTSPUNT

Het is niet alleen hosanna wat Ulla-Britt verkondigt. ‘Vooruitgang gaat altijd gepaard met kinderziektes. Dat geldt ook voor nieuwe industriële oplossingen. Het is aan bouwers en installateurs om problemen direct gezamenlijk op te lossen, zodat de energietransitie geen slechte naam krijgt. Al het begin is moeilijk, maar samen komen we er. Daar ben ik van overtuigd.’

INSTALLATEURS DIE NU
AANHAKEN EN ZICH VAST-
BIJTEN IN DE UITDAGINGEN
VAN DE ENERGIETRANSITIE
*zijn straks voorloper en
verwerven de positie van
expert.*

Wil je op de hoogte blijven van de resultaten van INDU-ZERO? Meld je via <https://northsearegion.eu/indu-zero/newsletter/> aan voor de nieuwsbrief.

